

การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2

A STUDY OF ACADEMIC ADMINISTRATION PROBLEMS IN SMALL SCHOOLS UNDER

UTHAITHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ชนัญญา องค์กรกุล¹, ทินกร ชอัมพงษ์², สายทิพย์ ยะฟู³Chananya Ongkul¹, Thinnakorn Cha-umpong², Sathit Yafu³

Corresponding Author E-mail: chananya.on@nsru.ac.th

Received: January 1, 2021; Revised: , 2021; Accepted: , 2021

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยจำแนกตามตำแหน่งในการทำงาน ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 จำนวน 210 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีค่าความเที่ยง 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าทีทดสอบ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ

ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีปัญหาสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รองลงมา คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และด้านที่มีปัญหาลดลง คือ ด้านการแนะแนว

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งในการทำงาน และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, ปัญหาการบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนขนาดเล็ก

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

¹ Student in Master of Education Degree, Educational Administration, Nakhon Sawan Rajabhat University.

² อาจารย์ที่ปรึกษา,คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ อาจารย์ที่ปรึกษา,คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

³ Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

The purposes of this study were to study and compare the academic administration problems in small schools. The sample was 210 of small schools under Uthaithani primary educational service area office 2. The sample was selected by simple random sampling. The instrument was a questionnaire according to academic administration problems in small schools with a reliability 0.95. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test independent, and analysis of variance (One-way ANOVA), and Scheffe's method.

The study findings were as follows:

1. The problems for academic administration in small schools overall were at a high level. When considering each aspect, it was found that the highest level of problems was the development of an internal assurance system and educational standard. The next was the research for education development and the lowest level of problems was the education guidance.

2. The comparison of the opinions of administrators and teachers towards the academic administration problems in small schools. found that respondents with different job position and education level had the opinion towards the academic administration problems in small schools was different and was overall statistically significant at the 0.05 level. And found that the respondents with different work experience in current position had not different opinions toward the academic administration problems in small schools not different in overall.

Keywords: Academic Administration, Small Schools

บทนำ

ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านการเมืองการปกครอง การแข่งขันทางเศรษฐกิจและสังคม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมและการดำเนินชีวิตอย่างมาก ในการปฏิวัติยุคดิจิทัลนี้ทำให้ต้องพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การพัฒนาศักยภาพประชาชนในประเทศให้มีคุณภาพเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถคงอยู่ได้อย่างมั่นคง และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ประชาชนเกิดทักษะสามารถเตรียมพร้อมรับมือกับสิ่งที่เกิดในอนาคต ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการกักการสร้างองค์ความรู้ ให้ประชาชนรู้จักคิด สามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล ควบคุมการมีคุณธรรมจริยธรรมในจิตใจ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ตามเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ที่กำหนดหลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนไว้ว่า เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ประชาชนทุกคน ทุกช่วงวัย ตั้งแต่เด็กปฐมวัย วัยเรียน วัยทำงาน และผู้สูงวัย มีโอกาสในการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้แต่ละบุคคลได้พัฒนาตามความพร้อมและความสามารถให้บรรลุขีดสูงสุด มีความรู้ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการดำรงชีวิต และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม รวมทั้งมีสมรรถนะในการทำงานเพื่อการประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อันจะนำไปพัฒนาดตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 76)

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคนให้มีความพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ในอนาคต การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ มีความสามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น เมื่อคนได้รับการพัฒนาย่อมทำให้ประเทศชาติพัฒนา ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562 ที่มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข นับว่าการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้มีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ มีความสามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น เพื่อให้เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างของแต่ละคน เมื่อคนได้รับการพัฒนาอย่างดีย่อมทำให้ประเทศชาติพัฒนาไปได้อย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 4 ที่ให้ความหมายของการศึกษาไว้ว่า คือ กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2562: 2)

การบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจหลักของการบริหารงานในสถานศึกษา มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักและเป็นหัวใจของสถานศึกษารวมทั้งเป็นภารกิจหลักที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้บริหารที่จะต้องให้ความสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะได้รับมอบหมายเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะภารกิจหลักของโรงเรียน คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน ส่วนงานด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณและการบริหารงานทั่วไป เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้งานทางทางการศึกษาดำเนินไปด้วยความราบรื่น ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักการประยุกต์ ทฤษฎีและหลักการบริหารมาใช้ในการ

ปฏิบัติจริง หลักการบริหารงานวิชาการต้องคำนึงถึงการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ทำให้ดีที่สุดนำไปสู่คุณภาพที่คาดหวัง คำนึงถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับผิดชอบร่วมกันทำให้ผลผลิตมีคุณภาพ คำนึงถึงประสิทธิภาพประสิทธิผลและความประหยัด ผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในการกิจ รู้จักปรับปรุงตนเอง รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้า ทนต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน (ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ. 2561: 240)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 มีจำนวนสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 124 โรงเรียน ในจำนวนสถานศึกษาในสังกัดมีโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 คน ลงมา จำนวน 79 โรงเรียน หรือคิดเป็นร้อยละ 63.71 และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในปีที่ผ่านมาผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O - NET) ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ในปีการศึกษา 2563 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าปีการศึกษา 2562 โดยมีคะแนนสูงกว่า 4.07 และผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O - NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าปีการศึกษา 2562 โดยมีคะแนนต่ำกว่า 0.50 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรของนักเรียนยังต่ำกว่าเกณฑ์ ระดับ ดี อยู่ถึงร้อยละ 76.14 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กทั้งหมด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. 2564: 14)

นอกจากปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำลงแล้วนั้น ยังพบว่าการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ยังพบปัญหาอยู่หลายด้าน อาทิ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเกิดปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและกรอบหลักสูตรท้องถิ่น ชุมชน ทำให้ผู้บริหารและครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เกิดปัญหาครูไม่สามารถออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากวิเคราะห์ตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษาสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาที่ตนเองไม่ถนัด การสอดแทรกเทคนิค วิธีการ หรือรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาในการสอน ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนเกิดปัญหาครูขาดความรู้ความเข้าใจด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล ไม่ครอบคลุมตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษา การดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามสภาพจริง เน้นการวัดผลด้านความรู้ความจำมากกว่าด้านอื่น ๆ ไม่นำผลการวัดและประเมินผลนักเรียนไปใช้ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเกิดปัญหาผู้บริหารและครูขาดความรู้ความเข้าใจหรือขาดแรงจูงใจในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรูปแบบการวิจัยในชั้นเรียน การลงมือปฏิบัติตามแผน ขาดแนวทางในปฏิบัติ ไม่มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาทางการศึกษา ผู้บริหารขาดการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง ด้านการนิเทศการศึกษาเกิดปัญหาผู้บริหารและครูไม่ให้ความสำคัญมองการนิเทศเป็นภาระในการทำงาน การประเมินผลการนิเทศภายในขาดหลักฐานร่องรอยไม่เป็นระบบ การจัดทำเครื่องมือไม่เป็นไปตามภารกิจหน้าที่ของสถานศึกษา และด้านการแนะแนวเกิดปัญหาขาดกำลังคนในการดูแลและแนะนำนักเรียนในเชิงลึก ขาดการให้ความช่วยเหลือไม่ได้สร้างความตระหนักให้ครูเห็นถึงคุณค่าของการแนะแนว (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. 2563: 96)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 เพื่อต้องการทราบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยจำแนกตามตำแหน่งในการทำงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 42 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด และทบทวนวรรณกรรม ในประเด็นต่อไปนี้

1. หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

1.1 ความหมายการบริหาร

ปพนสรค์ โพธิพิทักษ์ (2560: 2) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกันทำกิจการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสม

ไพฑูรย์ สิลารัตน์ และคณะ (2561: 153) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการจัดการและการดำเนินการเพื่อควบคุม สนับสนุน ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายได้

1.2 ความหมายการบริหารสถานศึกษา

จรูญี แก้วเอียน (2557: 3) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารกิจการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคน ให้มีคุณภาพ ให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข คือให้มีทั้งความรู้ ความสามารถ ความคิด และความเป็นคนดี ไม่ได้หวังผลกำไรเป็นเงิน แต่ต้องการให้คนเกิดการพัฒนา และประกอบอาชีพดำรงตนในสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข

สัมมา ธนินธิ์ (2560: 95) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่มีความร่วมมือของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุม และการจัดการเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ทางการศึกษา

2. หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

2.1 ความหมายการบริหารงานวิชาการ

จิตติมา วรรณศรี (2557 : 3) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วยงานต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การใช้สื่อเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

อุทัย บุญประเสริฐ (2557: 40) กล่าวว่า งานวิชาการ คือ งานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้เป็นงานบริหารหลักสูตรให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามจุดหมายของหลักสูตรที่มีคุณภาพได้มาตรฐานมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร

2.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2561: 33) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ คือ เป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษาชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะ เป็นปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2561: 240) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจเป็นส่วนสำคัญที่สุดในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตนเอง รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้า ทันต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน

2.3 หลักการบริหารงานวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 40-41) กล่าวว่า หลักการบริหารงานวิชาการมี 5 ข้อ ดังนี้ 1. ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้ 4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ สามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกชั้น 5. มุ่งส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

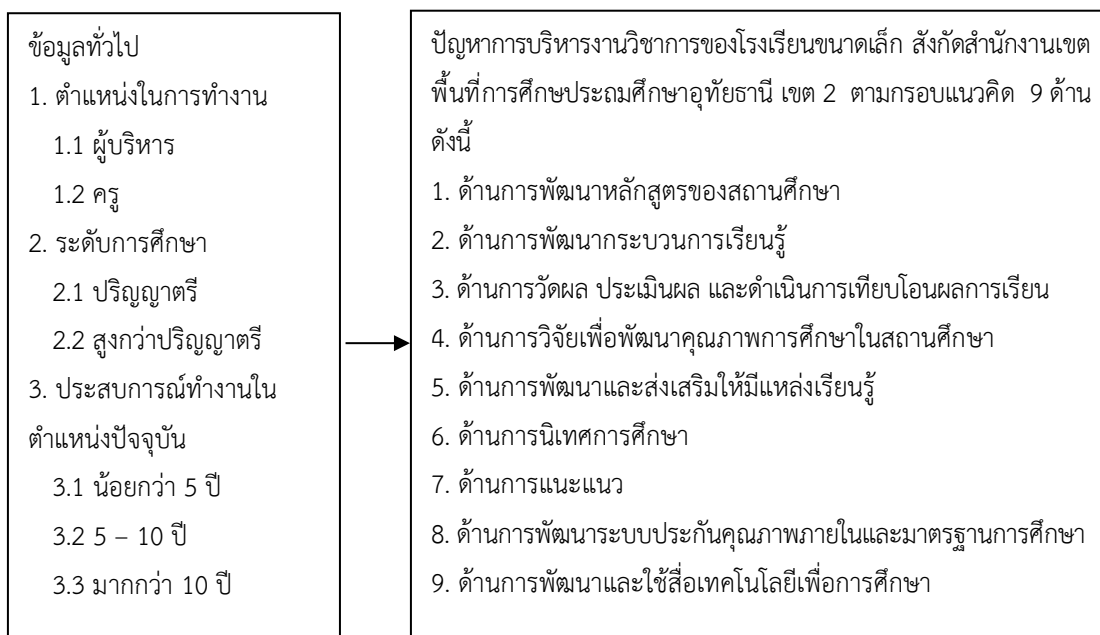
2.4 ขอบข่ายงานวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 41) กล่าวว่า ขอบข่ายและของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีขอบข่ายและภารกิจ 17 ข้อ ดังนี้ 1. ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ 3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8. ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9. ด้านการนิเทศการศึกษา 10. ด้านการแนะแนว 11. ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา 12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งด้านวิชาการ 13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15. ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และ 17. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

กรอบแนวคิดของการศึกษา

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ใช้กรอบแนวคิดตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการภายใต้คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการ

พัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 41) เรื่อง ขอบข่ายและภารกิจด้านการบริหารงานวิชาการมีทั้งหมด 17 ด้าน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เนื้อหาขอบข่ายงานวิชาการที่ใกล้เคียงกันมารวมไว้ด้วยกัน และประยุกต์ตามบริบทโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ได้ขอบเขตที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานวิชาการ 9 ด้าน ดังต่อไปนี้ 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ 3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 6. ด้านการนิเทศการศึกษา 7. ด้านการแนะแนว 8. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และ 9. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการศึกษา ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยจำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 79 คน ครู จำนวน 366 คน รวม 445 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางเครซี และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง 210 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 37 คน ครู จำนวน 173 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) จากโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยตำแหน่งในการทำงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยศึกษาใน 9 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 6) ด้านการนิเทศการศึกษา 7) ด้านการแนะแนว 8) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 9) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ Likert (สายพิทย ะฟู. 2560: 126)

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยพบผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครู ในระหว่าง วันที่ 6 - 20 สิงหาคม 2564
3. ผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ โดยได้รับแบบสอบถามคืนกลับ ครบทั้ง 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการศึกษา
 - 1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อในแบบสอบถาม
 - 1.2 หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alfa - coefficient) ตามวิธีของ Cronbach
2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 2.1 ค่าร้อยละ (%)
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)
 - 2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งในการทำงาน และระดับการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent Simple test
 - 3.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และเมื่อพบว่าด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญจะทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe

ผลการศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีกลุ่มตัวอย่าง 210 คน เป็นผู้บริหาร 37 คน ครู 173 คน ส่วนมากเป็นครู ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบันน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็น

ต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านการแนะแนว เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ผลปรากฏ ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ รองลงมา คือ การนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

1.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การสนับสนุนงบประมาณ และทรัพยากรในการพัฒนาระบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รองลงมา คือ การวัดประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การดำเนินการวางแผนการจัดการเรียนรู้

1.3 ด้านการวัด ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การจัดระบบสารสนเทศงานทะเบียนด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ รองลงมา คือ การใช้การวัดผลและประเมินผลเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การดำเนินการตัดสินและอนุมัติผลการเรียน

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่วิจัยในชั้นเรียน รองลงมา คือ การนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การกำหนดแนวทางการใช้การวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนและแก้ไขปัญหาของนักเรียน

1.5 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การกำกับ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องรองลงมา คือ การส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอก

1.6 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลการนิเทศอย่างเป็นระบบ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศของครู และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การดำเนินการนิเทศตามปฏิทินที่กำหนด

1.7 ด้านการแนะแนว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน รองลงมา คือ การประสานความร่วมมือด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในลักษณะเครือข่ายแนะแนว และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การประเมิน และปรับปรุงผลการดำเนินงานแนะแนว

1.8 ด้านการพัฒนาประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การเตรียมความพร้อมการประเมินภายนอก รองลงมา คือ การเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) ต่อสาธารณชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ กระบวนการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชน

1.9 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพใช้งานได้เป็นอย่างดี รองลงมา คือ การนิเทศติดตาม และประเมินผลการใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา และข้อที่มีปัญหาค้างต่ำที่สุด คือ การพัฒนา ปรับปรุงห้องสมุดให้มีคุณภาพเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยภาพรวม จำแนกตามตำแหน่งในการทำงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กน้อยกว่าครู

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กมากกว่าผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งต่างกันปัจจุบัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูได้เข้าใจสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการอย่างแท้จริง โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 การนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัตินั้น การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรอาจยังไม่เพียงพอ อีกทั้งการพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดระบบสารสนเทศงานทะเบียนด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน มีการดำเนินการที่ยังไม่เป็นระบบและไม่เป็นปัจจุบัน มีปัญหาในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ขาดการส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลการนิเทศไม่เป็นระบบ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนถูกให้ความสำคัญเป็นเรื่องรอง ขาดการเตรียมความพร้อมเพื่อการประเมินภายนอก อีกทั้งการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษายังไม่ต่อเนื่อง ทำให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กเกิดปัญหา ส่งผลให้คุณภาพของผู้เรียนต่ำลงโดยเฉพาะด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนาวุธ วงศ์เป็นพันธุ์ (2558) พบว่า ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะส่วนมากมีปัญหาการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ โรงเรียนขนาดเล็กมีบุคลากรในโรงเรียนไม่เพียงพอ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจึงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของครูวิชาการ ครูผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกคน ทำให้ไม่มีความ

เข้าใจในหลักสูตรสถานศึกษา อีกทั้งยังขาดการประเมินการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ จึงเป็นเรื่องยาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนาวุธ วงศ์เป็นพันธุ์ (2558) พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับมาก การดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรไม่เป็นไปอย่างมีระบบ การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ยังมีปัญหา เพราะการขาดแคลนครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง จำนวนครูไม่ครบชั้นเรียน และครูไม่ครบทุกสาขาวิชา

1.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนมากมีปัญหาการสนับสนุนงบประมาณ และทรัพยากรในการพัฒนาระบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โรงเรียนขนาดเล็กได้รับการสนับสนุนงบประมาณน้อย จากการใช้เกณฑ์จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา โรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียนน้อยย่อมได้รับงบประมาณในการพัฒนาระบบการเรียนรู้รวมไปถึงการจัดหาจะเป็นวัสดุ หรืออุปกรณ์ ซึ่งเป็นทรัพยากรในการพัฒนาระบบการเรียนรู้ไม่เพียงพอเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มลชยา จีสละ (2558) พบว่า ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้มีปัญหาอยู่ในระดับมาก การจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อความต้องการ การใช้ทรัพยากรมีอย่างจำกัด เนื่องจากจากโรงเรียนขนาดเล็กเล็กได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อยตามจำนวนนักเรียน

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนมากมีปัญหาการจัดระบบสารสนเทศงานทะเบียนด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ โรงเรียนขนาดเล็กไม่มีระบบการดำเนินการที่เป็นระบบ ไม่มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการผลัดเปลี่ยนครูผู้รับผิดชอบบ่อยครั้ง อีกทั้งครูผู้รับผิดชอบยังไม่มีความชำนาญในการปฏิบัติงาน ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการจัดทำระบบสารสนเทศงานทะเบียน งานที่ถูกดำเนินการจึงไม่เป็นปัจจุบัน ส่งผลให้ยากแก่การค้นหาเพื่อใช้ในการเทียบโอนผลการเรียน การอ้างอิง และการตรวจสอบภายหลัง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมาน กลมกุล (2559) พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้มีปัญหาอยู่ในระดับมาก มีปัญหาการบันทึกและรายงานผลการประเมินอย่างเป็นระบบข้อมูลขาดความเป็นปัจจุบัน เนื่องจากบุคลากรที่มีอย่างจำกัดทำให้ครูผู้รับผิดชอบมีภาระงานมาก อาจทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ส่วนมากมีปัญหาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่วิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดเล็กไม่ได้ให้ความสำคัญในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดการวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียน ไม่มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ผู้บริหารไม่มีการกำหนดแนวทางการใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และขาดการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบญจวรรณ เหลวกุล (2561) พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับมาก มีปัญหาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่วิจัยในชั้นเรียน ขาดการสร้างวัฒนธรรมให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.5 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนมากมีปัญหาการส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดเล็กขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงแก่ผู้เรียน อีกทั้งยังมีแนวคิดว่าการพานักเรียนไปใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกต้องใช้งบประมาณที่สูง และยังมีขาดในเรื่องของ การกำกับ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบญจวรรณ เหลวกุล (2561) พบว่า ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้มีปัญหาอยู่ในระดับมาก มีปัญหาในการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรในการใช้แหล่งการเรียนรู้ ขาดการกำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

1.6 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหายู้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนมากมีปัญหาการเก็บรวบรวมข้อมูลการนิเทศอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารและครูไม่ได้ให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา ไม่มีการมอบหมายให้ครูมีส่วนร่วมในการนิเทศ ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศ การประเมินผลและการสรุปผลขาดหลักฐานร่องรอยการดำเนินงาน ซึ่งครูอาจมีแนวคิดว่าการนิเทศการศึกษาเป็นการเพิ่มภาระการทำงานเอกสารหลักฐานในการทำงาน ไม่ได้มองว่าการนิเทศการศึกษาเป็นการนิเทศเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้การเก็บรวบรวมข้อมูลไม่เป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรุณ พูลศักดิ์ (2556) พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษามีปัญหายู้อยู่ในระดับมาก มีปัญหาการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการนิเทศการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาไม่มีแบบแผนชัดเจน

1.7 ด้านการแนะแนว พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหายู้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนมากมีปัญหากลางส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ผู้บริหารไม่ได้ให้ความสำคัญกับการแนะแนวมานัก ขาดการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ในเรื่องจิตวิทยาการแนะแนวมักเรียน โรงเรียนขนาดเล็กไม่มีครูแนะแนวที่ตรงวุฒิการศึกษา อาศัยครูประจำชั้นทำหน้าที่เป็นครูแนะแนว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิมลพรรณ กุลาสา (2559) พบว่า ด้านการแนะแนวมมีปัญหายู้อยู่ในระดับมาก มีปัญหาครูผู้ได้รับมอบหมายให้จัดกิจกรรมแนะแนวยังขาดความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายเนื้อหาสาระการจัดกิจกรรมแนะแนว ครูแนะแนวส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษาด้านการแนะแนว

1.8 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหายู้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนมากมีปัญหากลางเตรียมความพร้อมการประเมินภายนอก ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดเล็กไม่ให้ความสำคัญกับการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยังไม่ความเข้าใจระบบและโครงสร้างของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เนื่องจากผู้ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่เข้าใจการประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง ไม่นำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) ต่อสาธารณชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นไปด้วยความล่าช้า ทำให้ระบบประกันคุณภาพภายในไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้โรงเรียนขาดความพร้อมในการเตรียมรับการประเมินภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลัดดาวัลย์ สุดสวาท (2554) พบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษามีปัญหายู้อยู่ในระดับมาก มีปัญหาในการจัดทำระบบและโครงสร้างงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และไม่มีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ขาดการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับประกันคุณภาพภายนอก

1.9 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหายู้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนมากมีปัญหากลางบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพใช้งานได้เป็นอย่างดี โรงเรียนขนาดเล็กไม่มีการวางแผนหรือกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ขาดความต่อเนื่องในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีการจัดงบประมาณในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีให้เพียงพอต่อความต้องการ แต่ไม่มีการจัดหางบประมาณเพื่อใช้สำหรับการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ส่งผลให้มีปัญหาในการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรุณ พูลศักดิ์ (2556) พบว่า ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามีปัญหายู้อยู่ในระดับมาก มีปัญหาในการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ขาดการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีให้พร้อมสำหรับการใช้งานอยู่เสมอ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งในการทำงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า

2.1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กน้อยกว่าครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างผู้บริหารและครูต่างกัน ผู้บริหารทำหน้าที่ในการบริหารงานทุกฝ่ายไม่ได้มุ่งเน้นการบริหารงานฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยให้การสนับสนุน ส่งเสริมครูในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่วนครูทำหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียน ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชีรศักดิ์ อาษา (2554) พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีตำแหน่งในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กมากกว่าผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน สามารถมองเห็นปัญหาของการบริหารงานวิชาการที่ไม่เหมือนกัน จากผู้บริหารและครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความรู้และเข้าใจในหลักการการบริหาร สามารถนำความรู้มาปรับแก้ปัญหาในปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ส่วนครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรียังขาดความรู้ความเข้าใจจึงมองเป็นปัญหาที่ยุ่งยาก จึงทำให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชลิดา เจริญชัย (2561) พบว่า ผู้บริหาร และครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ขาดแคลนทรัพยากรทุกด้าน ทำให้ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งต่างกันสามารถรับรู้ถึงปัญหาได้เหมือนกัน จึงร่วมกันผลักดันให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปตามนโยบายที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด จึงทำให้ได้รับรู้และเข้าใจถึงปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เบญจวรรณ เหลวกุล (2561) พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โรงเรียนควรมีการติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อประเมินการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ และควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โรงเรียนควรมีการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรในการพัฒนากระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ จัดหาและอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรเพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นไปอย่างเต็มประสิทธิภาพ

3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โรงเรียนควรมีการกำหนดระเบียบแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการจัดระบบสารสนเทศงานทะเบียนด้านการวัดผลและประเมินผลที่เป็นระบบ เพื่อให้สะดวกต่อการเทียบโอนผลการเรียนหรือเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และเผยแพร่ผลการวิจัยกับเครือข่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนควรมีการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรเห็นถึงความสำคัญ มีการกำกับ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

6. ด้านการนิเทศการศึกษา โรงเรียนควรมีแผนหรือแนวทางเกี่ยวกับการนิเทศภายใน การเก็บรวบรวมข้อมูลการนิเทศควรเป็นไปตามระบบ ควรให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายและร่วมกันสร้างเครื่องมือสำหรับการนิเทศ

7. ด้านการแนะแนว โรงเรียนควรมีการจัดส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องจิตวิทยา การแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สร้างความตระหนักให้ครูเห็นถึงความสำคัญของการแนะแนว และควรมีครูที่ทำหน้าที่ครูแนะแนวโดยตรง

8. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนควรมีการวางแผนการพัฒนาให้เป็นไปตามระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และดำเนินงานตามแผนที่วางไว้เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินภายนอก

9. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โรงเรียนควรส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ควรมีการประเมินผล ติดตามการใช้สื่อและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ให้มีการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพใช้งานได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2

2. ควรศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมการประเมินภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2

3. ควรศึกษาแนวทางการเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) ต่อสาธารณชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **คู่มือการบริหารโรงเรียน ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล.**

กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579.** กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

- _____. (2561). คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ.
- _____. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง
- จรูญ แก้วเอี่ยม. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- จิตติมา วรรณศรี. (2557). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์3.
- ชลิดา เจริญชัย. (2561). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนารุณ วงศ์เป็นพันธุ์. (2558). ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ธีรศักดิ์ อาษา. (2554). การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เบญจวรรณ เหลืองกุล. (2561). ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปพนสรณ์ โพธิพิทักษ์. (2560). แนวคิดสู่การปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา. นครสวรรค์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- พิมลพรรณ กุลสา. (2559). สภาพปัญหาและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ไพฑูรย์ สิลารัตน์, และคณะ. (2561). ความเป็นผู้นำทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มลชยา จีสละ. (2558). แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ลัดดาวัลย์ สุดสวาท. (2554). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมาน กลมกุล. (2559). ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สัมมา รณิธย์. (2560). **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

สายทิพย์ ยะฟู. (2560). **การวิจัยทางการศึกษา**. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. (2563). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2563**. อุทัยธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2.

_____. (2564). **รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563**. อุทัยธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2.

อรนุช พลศักดิ์. (2556). **การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2557). **หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: เอสดีเพรส.